

з'ясування сутності та вагомості моралі як чинника професійної деформації у діяльності персоналу Державної пенітенціарної служби України взагалі й виправних колоній зокрема.

Весоловська Н.П.,
старший лаборант кафедри іноземних мов НАВС

ЮРИДИКО-ПСИХОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОКАРАНЬ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ ДО НЕПОВНОЛІТНІХ

Кримінальне покарання, які застосовуються до неповнолітніх є крайнім вимушеним заходом, що застосовується державою, якщо іншими способами не вдалось запобігти вчиненню чи попередженню вчинення кримінального правопорушення. Відповідно до ст. 98 КК України, основними видами покарань, що можуть застосовуватися до неповнолітніх у віці від 16 до 18 років є: штраф; громадські роботи; виправні роботи; арешт; позбавлення волі на певний строк. Як додаткові можуть також застосовуватися такі види покарань, як штраф та позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю.

Відповідно до ч. 2 ст. 50 КК «покарання має на меті не тільки кару, а й виправлення засуджених, а також запобігання вчиненню нових злочинів як засудженими, так і іншими особами». Досягненню цілей покарання служить реалізація принципу індивідуалізації покарання. Як зазначає М.О. Шнейдер, індивідуалізація покарання означає відповідність покарання небезпеці злочинця, що визначається не тільки характером злочину, а й особливостями його вчинення, а також особою злочинця і ступенем його вини.

У неповнолітніх осіб, які вчинили злочин, під час покарання має сформуватись негативна оцінка не тільки до свого діяння, але й взагалі до вчинення суспільно-небезпечних діянь передбачених КК України, а також стійка позитивна суспільна установка, що має утримувати її від вчинення правопорушень. Покарання неповнолітніх осіб повинні містити в собі перш за все виховний характер. При визначенні міри відповідальності неповнолітньому враховується, таким чином, не тільки сама особистість, а й характер вчиненого злочину.

Аналіз правозастосовної практики, яка склалася в Україні, свідчить про те, що при засудженні до покарання у виді позбавлення волі неповнолітній відривається від життя в нормальних умовах, ізолюється від суспільства, потрапляє в обстановку, яка різко відрізняється від життя на волі, де можливість залучення до антигромадських стереотипів

поведінки значно зростає, а адаптаційні здатності особистості до життя на волі після звільнення знижуються. Зазначені обставини збільшуються й труднощами матеріально-фінансового характеру, з якими виховні колонії в цей час самостійно впоратися не в змозі.

Досить ефективним видом покарання неповнолітніх є громадські роботи, широке застосування яких в умовах кризової соціально-економічної ситуації дозволило б зайняти значну масу неповнолітніх засуджених суспільно корисною працею, відволікти їх від протиправного способу життя, а також одержати чималий економічний ефект на благо суспільства. В результаті застосування до неповнолітніх даного виду покарання відбувається обмеження беззмистовного дозвілля неповнолітніх засуджених і формується відповідальне ставлення до суспільно корисної праці.

На сьогодні у нашій країні склалася обгрунтована необхідність у переосмисленні системи покарань, які застосовуються до неповнолітніх правопорушників. У сучасній юридичній літературі висловлюються пропозиції про необхідності створення специфічних видів кримінальних покарань, які б застосовувалися тільки до неповнолітніх осіб і враховували особливості їх розвитку. На нашу думку, повинні бути започатковані нові види покарань, які будуть застосовуватися до неповнолітніх, і метою яких, перш за все буде не кара за скоєне, а виховання, виправлення неповнолітнього, формування його, як законослухняного громадянина суспільства. Свого поширення повинно отримати і застосування примусових заходів виховного характеру.

Гора І.Ю.,

здобувач кафедри юридичної психології НАВС

СТРУКТУРА МЕХАНІЗМУ ЗЛОЧИННОЇ ПОВЕДІНКИ

Особистість злочинця. Вона характеризується об'єктивними (стать, вік, зріст, статура) та суб'єктивними показниками (характер, особливості сприйняття тієї чи іншої ситуації). На нашу думку, останні є більш важливими, бо саме вони визначають, чи стане особа на злочинний шлях.

Ми погоджуємося з психологами, які пов'язують схильність до злочинів із певним психологічним статусом особи – внутрішнім ставленням її до себе, своїх дій та їх наслідків. Зазначимо, що, як показало наше дослідження, в «групі ризику» стосовно вірогідності стати злочинцем часто є особи з низькою самооцінкою, поєднаною з прагненням підвищити її за рахунок приниження іншої особи.